UA

CULTURE HELPS: SOLIDARITY/КУЛЬТУРА ДОПОМАГАЄ: СОЛІДАРНІСТЬ — ВІДКРИТИЙ КОНКУРС ПРОЄКТНИХ ГРАНТІВ, РАУНД 2

ПАМ'ЯТЬ У ДІЇ (MEMORY IN ACTION)

ПІДТРИМКА ПРОЄКТІВ У СФЕРАХ (ТАКТИЧНОГО) ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ, ІСТОРИЧНОГО ТА МИСТЕЦЬКОГО ДОКУМЕНТУВАННЯ, А ТАКОЖ СОЦІАЛЬНИХ І НЕІНСТИТУЦІЙНИХ АРХІВІВ ЯК КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

СЕРПЕНЬ – ЖОВТЕНЬ 2026 РОКУ

Проєкт *«Culture Helps: Solidarity/Культура допомагає: Солідарність»* підтримує фахів_чинь у сфері мистецтва та культури з України, щоб сприяти збереженню творчості, стійкості та зв'язків у громадах під час війни та після неї. Проєкт триватиме до 2028 року та поєднує три грантові схеми: індивідуальні гранти, тематичні проєктні гранти та гранти міжнародної співпраці, а також насичену програму менторства, навчання та обміну досвідом. Проєкт співфінансується програмою «Креативна Європа» та реалізується Європейським культурним фондом (Амстердам) — незалежним фондом, що сприяє формуванню відчуття європейської приналежності через культуру, спільно з Іншою Освітою (Київ) — українською громадською організацією та професійною навчальною спільнотою, яка розробляє освітні та культурні програми; zusa (Берлін) — міжнародною ГО, що сприяє співпраці та колективному навчанню задля соціальних і культурних змін; та Рухом ВЕТЕРАНКА (Київ) — провідною українською спільнотою ветеранок, яка захищає права жінок, їхнє лідерство та реінтеграцію.

Загалом у межах чотирьох тематичних конкурсів буде надано щонайменше 60 проєктних грантів, з яких не менше 15 проєктів отримають підтримку під час цього другого кола. Кожен проєкт може отримати до 7 000 євро. Більше інформації про майбутні теми можна знайти наприкінці цього оголошення.

ВСТУП ТА ТЕМАТИЧНИЙ ФОКУС

Другий конкурс проєктних грантів «Культура допомагає: Солідарність» зосереджений на проєктах пам'яті та вшанування, які відповідально працюють із досвідом людей, які постраждали від війни Росії проти України. Конкурс підтримає культурні та громадські ініціативи, які створюють важливі форми пам'яті, документування (як аналогового, так і цифрового), суспільної рефлексії та вшанування, поважаючи гідність, безпеку та суб'єктність тих, чиї історії та втрати репрезентовані.

Ми особливо зацікавлені у проєктах, які працюють із досвідом та історіями ветеран_ок, військовослужбовиць, родин загиблих, свідк_инь воєнних подій, місцевих жител_ок, людей, які пережили втрату, полон, поранення, переміщення, та інших осіб, безпосередньо пов'язаних із місцями, подіями чи історіями війни.

Цей конкурс розглядає вшанування пам'яті не як формальний жест, а як етичну та орієнтовану на громаду практику. Підтримані проєкти мають уважно дотримуватися принципів травмо-чутливого підходу, інформованої згоди, приватності, емоційної безпеки та відповідального використання особистих матеріалів, таких як фотографії, листи, повідомлення, усні свідчення, сімейні архіви, предмети та спогади як в аналоговому, так і в цифровому форматах. Заявни_цям рекомендується ретельно продумати, як розповідаються та репрезентуються історії, чиї перспективи є центральними, як людей залучають до процесу, що має залишатися приватним і як уникнути екстрактивних або шкідливих форм репрезентації.

ЩО МИ ШУКАЄМО?

Цей конкурс підтримує малі культурні проєкти, що працюють із досвідом, спогадами та історіями людей, які безпосередньо постраждали від війни Росії проти України, включаючи (але не обмежуючись): ветеранок, родини загиблих, переміщені спільноти, місцевих жител_ок, людей, які пережили втрату, полон, поранення або переміщення, та свідк_инь воєнних подій. Ми запрошуємо діяч_ок культури, митців та мисткинь, дослідни_ць, громадських організатор_ок, практик_инь у сфері пам'яті та ініціативи громадянського суспільства, які базуються в Україні та по всій Європі, розробляти проєкти, що розглядають вшанування пам'яті як дбайливу, інклюзивну та керовану громадою практику.

Через мистецькі, освітні, дослідницькі або партисипативні формати проєкти мають створювати значущі можливості для рефлексії, зміцнювати місцеву та колективну пам'ять між поколіннями, підсилювати різноманітні голоси й допомагати людям відчути, що їх бачать і чують. Зрештою, конкурс прагне підтримати культурні практики, які сприяють більш відповідальній публічній розмові про триваючий вплив та наслідки війни Росії проти України як в Україні, так і по всій Європі.

Ми надаємо пріоритет культурним проєктам, які працюють з людьми та громадами, чий досвід, спогади та історії були сформовані війною Росії проти України, зокрема:

- ветеран_кам та військовослужбовицям;
- родинам загиблих і тим, хто живе з втратою;
- людям, які пережили полон (цивільним та військовим), у тому числі тим, хто зазнав незаконного ув'язнення на окупованих територіях;
- спільнотам та людям, які постраждали від примусового переселення;
- свідк_иням воєнних подій;
- іншим людям та групам, пов'язаним із місцями, подіями, ландшафтами чи історіями війни.

Проєкти можуть мати різні культурні форми, такі як: процеси співтворення, партисипативне чи соціокультурне мистецтво, створення історій та архівування в громадах, виставки, аудіо- чи візуальне сторітелінг, мистецька документація, громадські зустрічі, місцеві акції пам'яті, публікації, освітні мистецькі формати та інші культурні практики, які допомагають людині прожити втрату, зберегти пам'ять та дбайливо говорити про війну.

Найважливішим є те, щоб діяльність розглядала вшанування пам'яті як етичну, інклюзивну та орієнтовану на громаду практику. Проєкти мають створювати важливі можливості для україн_ок та всіх європей_ок для рефлексії та обміну досвідом, пов'язаним із війною Росії проти України, демонструючи чутливість до травми, дотримання інформованої згоди, приватності та емоційного благополуччя. Нас також цікавлять ініціативи, які зміцнюють колективну пам'ять серед україн_ок та всіх європей_ок, підсилюють різноманітні голоси та сприяють більш продуманим і відповідальним розмовам про триваючий вплив війни.

ЩО МИ ПРОПОНУЄМО?

Ми пропонуємо проєктні гранти розміром до 7 000 євро.

Проєктні гранти можуть покривати широкий спектр витрат, включаючи: витрати на виробництво/продакшн, маркетинг і рекламу, оренду та поточні витрати на студії й культурні локації, IT, інструменти та матеріали для комунікації й виробництва, а також — за спеціальним запитом і за потреби (наприклад, у разі втрати/знищення) — придбання інших товарів, засобів чи послуг, необхідних для реалізації проєкту.

Гранти також можна використовувати для покриття витрат на подорожі, гонорарів експерт_ок, митців та мисткинь, юридичних послуг, а також адміністративних та операційних витрат. Однак усі ці суми мають бути пропорційними та обґрунтованими.

Хоча співфінансування не є обов'язковим, рекомендується використовувати грант для покриття максимум 80% від загального бюджету проєкту.

Тривалість проєкту може становити до 6 місяців. Діяльність, пов'язана з проєктом, не може розпочинатися раніше дати початку (1 лютого 2027 року).

Кінцевий термін подання заявок: вівторок, 6 жовтня 2026 року, 13:00 за часом Амстердама / 14:00 за київським часом.

Поглибте своє розуміння — перегляньте вебінар

(Тактичне) вшанування пам'яті / Мистецька документація; Соціальний архів / Архів спадщини

Вебінар, присвячений тематичному фокусу цього конкурсу, відбувся **23 червня 2026 року**. Якщо ви не змогли взяти участь, ви можете переглянути запис та отримати доступ до матеріалів, щоб глибше зрозуміти такі ключові теми, як:

- **Ключові принципи чутливої до травми та етичної взаємодії під час збору свідчень та особистих історій** — Лариса Денисенко;
- **Кейс-стаді проєкту «Скульптурний»: мистецька взаємодія з вразливими групами** — Марта Сирко;
- **Кейс-стаді: сучасні підходи до проєктів пам'яті та взаємодія зі спільнотами, безпосередньо пов'язаними з цією пам'яттю** — Катерина Семенюк;
- **Специфічні аспекти культурних проєктів для, про та з ветеранками й ветеранами** — Катерина Демерза.

Посилання для перегляду: https://youtu.be/fZIoSIzIkAQ?si=r3NWI5_R-MRcs7Z5

КРИТЕРІЇ ВІДПОВІДНОСТІ:

- Заявки мають бути подані англійською або українською мовою та містити повністю заповнену аплікаційну форму й бюджет;
- Заявни_ці повинні бути старше 18 років;
- Конкурс відкритий для громадських, державних або приватних організацій[1], які зареєстровані в Україні або в будь-якій із країн програми «Креативна Європа» (включаючи 27 держав-членів ЄС та інші країни-учасниці) і працюють у культурному, креативному або громадянському секторі;
- Ми вітаємо подачу заявок від фізичних осіб із сильними проєктними ідеями. Однак, щоб легко пройти адміністративні вимоги «Креативної Європи» та місцевих податкових органів і забезпечити швидкий старт вашого проєкту, ми наполегливо рекомендуємо фізичним особам подаватися спільно з відповідною громадською, державною чи приватною організацією, яка зможе виступити їхньою юридичною особою для укладання грантових угод;
- Запропонований проєкт не повинен отримувати фінансування з будь-яких інших схем програми «Креативна Європа»;
- Заявки, подані політичними партіями, розглядатися не будуть;
- Суто гуманітарні ініціативи або індивідуальні запити про фінансову підтримку проживання розглядатися не будуть.

КРИТЕРІЇ ТА ПРОЦЕС ВІДБОРУ:

- **Відповідність тематичному фокусу** — Чи працює проєкт із досвідом та спогадами людей, які безпосередньо постраждали від війни, через культурні, мистецькі, освітні або партисипативні практики? Чи сприяє він змістовним та інклюзивним формам пам'яті в Україні та по всій Європі? Чи підсилює він голоси людей і спільнот, пов'язаних із місцями, подіями чи історіями війни, та чи зміцнює колективну пам'ять? Чи демонструє він продуманий, етичний та орієнтований на громаду підхід, включаючи чутливість до травми, інформовану згоду, приватність і відповідальне представлення особистого досвіду та матеріалів?
- **Спроможність та компетенція заявника** — Чи демонструє заявни_ця відповідний досвід, експертизу та мотивацію працювати зі спільнотами, постраждалими від війни та процесами пам'яті? Чи розуміє заявни_ця етичні та чутливі до травми підходи (включаючи інформовану згоду, приватність і відповідальне використання особистих історій та матеріалів)? Чи є склад команди (якщо застосовно) відповідним для реалізації запропонованої діяльності у безпечний, шанобливий та змістовний спосіб?
- **Якість та цілісність пропозиції** — Чи чітко сформульовані та реалістичні цілі, методи та результати? Чи демонструє заявка розуміння залучених спільнот, а також чутливих моментів, пов'язаних із пам'яттю, втратою та воєнним досвідом? Чи відповідають запропоновані методи цілям проєкту та чи ґрунтуються

1 Приватні організації повинні мати некомерційний статус і бути спроможними підтвердити благодійний характер проєкту.

вони на етичній і орієнтованій на громаду практиці? Чи є графік виконання реалістичним, а бюджет — обґрунтованим?

- **Автентичність та експериментальність** — Чи пропонує проєкт глибокий підхід до вшанування пам'яті, роботи з пам'яттю або мистецького документування? Чи використовує він креативні, партисипативні або керовані громадою методи для роботи з досвідом війни у змістовний та шанобливий спосіб? Чи демонструє він турботу про те, як історії, свідчення та спогади збираються, поширюються чи зберігаються?
- **Сталість діяльності** — Чи має проєкт потенціал для довготривалого впливу після закінчення грантового періоду? Чи враховано екологічну відповідальність?

Після перевірки на відповідність критеріям заявки будуть оцінені командою внутрішніх та зовнішніх експерт_ок із різних географічних, культурних та професійних сфер. У цьому колі буде обрано щонайменше 15 проєктів для підтримки.

ГРАФІК (TIMELINE)

18 серпня 2026 року — відкриття конкурсу заявок

6 жовтня 2026 року — закриття конкурсу

Кінець листопада – початок грудня 2026 року — оцінювання та відбір заявок

1 лютого 2027 року — дата початку відбраних проєктів

31 липня 2027 року — дата завершення відбраних проєктів

31 серпня 2027 року — кінцевий термін подання фінальних звітів

Проєкти **не можуть** розпочатися раніше **1 лютого 2027 року**.

ЯК ПОДАТИ ЗАЯВКУ?

Ви можете знайти більше інформації (включно із шаблоном бюджету) та подати заявку за цим посиланням: https://culture-of-solidarity-fund.grantplatform.com/

Ми організовуємо **онлайн-інфосесію 2 вересня о 15:00 за центральноєвропейським часом / 16:00 за київським часом**, де учасни_ці зможуть поставити запитання партнер_кам щодо процесу подачі та критеріїв. Зареєструватися можна за цим посиланням: https://us06web.zoom.us/meeting/register/qLwzxAw8RO6tSbMMY-U1eg

Заявни_цям рекомендується розробляти свої проєкти на основі досвіду, критичного мислення та мистецьких чи професійних суджень. Заявки, які спираються перш за все на згенерований штучним інтелектом контент або концепції, можуть отримати нижчий пріоритет під час оцінювання.

Якщо у вас виникнуть додаткові запитання, будь ласка, зв'яжіться з нами за адресою: chs@culturalfoundation.eu

«Culture Helps Solidarity» / «Культура допомагає: Солідарність» співфінансується програмою ЄС «Креативна Європа» та реалізується Європейським культурним фондом (Нідерланди), Іншою Освітою (Україна), zusa (Німеччина) та Рухом ВЕТЕРАНКА (Україна).

МАЙБУТНІ МОЖЛИВОСТІ

Поки ви розглядаєте цей конкурс, анонсуємо, що буде далі. Протягом програми «Культура допомагає: Солідарність» ми запустимо ще два тематичні конкурси, кожен з яких супроводжуватиметься вебінаром для поглиблення ваших практик та встановлення контактів із колегами по всій Україні та Європі. Будь ласка, стежте за майбутніми оголошеннями, які можуть (краще) відгукнутися вашому досвіду, вашій громаді чи вашому мистецькому підходу.

Конкурс та вебінар № 3: Простори громад як безпечніші середовища (Community Spaces as Safer Environments) — Січень 2027 року. Ми розглянемо, як простори громад слугують опорними точками для людей у переміщенні. Фокус робиться на створенні середовищ, де виховується відчуття приналежності, а інтеграція стає спільною відповідальністю нових мешканців та місцевих жителів.

- **Ключові теми:** визначення «безпечніших просторів», міжпоколіннєва стійкість, рекомендації щодо роботи з людьми з бойовим досвідом та дестигматизація ментального здоров'я через відкриту розмову.

Конкурс та вебінар № 4: Екології турботи (Ecologies of Care) — Травень 2027 року. Фінальний конкурс присвячений екологічному розриву, спричиненому війною. Ми запрошуємо культурні ініціативи відреагувати на руйнування екосистем України не лише як на людську трагедію, але й як на можливість переосмислити нашу взаємозалежність із світом, що виходить за межі суто людського («more-than-human»).

- **Ключові теми:** життя із пошкодженими ландшафтами, знання предків та регенеративне майбутнє.